

THERAPEUTISCH PROGRAMMA VOOR DRUGGEBRUIKERS

Jaarverslag 2015

Jaargang 23 | april, mei, juni 2016

2

Driemaandelijks tijdschrift van De Kiem v.z.w.

Een terugblik op vorig werkjaar

Het ambulante centrum van De Kiem te Ronse en in Geraardsbergen bewees in 2015 opnieuw dat dit beantwoordt aan een grote plaatselijke nood. Waar we destijds gestart zijn met een grote aanwezigheid in Ronse en een kleinere antenne in Geraardsbergen, stellen we nu vast dat de vraag naar een behandeling voor een drugverslaving in beide steden even groot is. Het in 2009 aan De Kiem toegewezen team is duidelijk te klein om op alle zorgvragen te kunnen ingaan. Een verdere personeelsuitbreiding om de werking over gans Zuid-Oost-Vlaanderen te kunnen uitrollen is aangewezen. Helaas is de kans dat dit kan worden gerealiseerd zo goed als onbestaande omwille van het feit dat de praktische realisatie van de zesde staatshervorming, waarin o.a. De Kiem is gevat, nog volop moet worden uitgewerkt.

Uit de recente cijfers van de Vlaamse Vereniging Behandelingscentra Verslaafdenzorg blijkt duidelijk dat het aantal behandelaanvragen van mensen met een verslaving aan cocaïne en amfetamines sterk toeneemt. Het door De Kiem ontwikkelde behandelprogramma specifiek voor cocaïnegebruikers speelt hier duidelijk op in en blijkt succesvol.

In het residentiële programma van De Kiem doet 54% van de opgenomen bewoners het programma van de therapeutische gemeenschap volledig uit. Dat is minder dan de voorbije 4 jaar (rond de 70%), maar vergeleken met internationale cijfers, nog altijd een prima resultaat.

De Kiem scoort met 33% vrouwelijke cliënten in de residentiële afdeling ook hoog ten opzichte van andere centra. Niet alleen het Tipi project waar vrouwen samen met hun kind kunnen worden opgenomen verklaart dit hoge cijfer, maar ook de specifieke 'vrouwenwerking' in De Kiem. In dit tijdschrift lees je meer over het project 'veerkracht vergroten' waar De Kiem aan heeft meegewerkt.

In het laatste weekend van mei werden maar liefst 11 bewonersegradueerd. Een feest met meer dan 500 genodigden. Prachtig om te zien hoe deze ex-gebruikers hun herstelproces hebben vorm gegeven. Ondertussen al meerdere jaren de verslaving onder controle, werk, een relatie, voor het

eerst vader,... kunnen genieten van een 'gewoon' leven. Mooi!

De Kiem verzorgt ook de specifieke drugpreventie en vroeginterventie in 3 politiezones, samen goed voor 9 gemeenten rond Gent.

In de gevangenis van Gent organiseerde De Kiem -als experiment- een eenmalig intensief kort groepsprogramma voor drugverslaafden. De evaluatie door de deelnemers was bijzonder positief. Afwachten nu of de overheid dit in de toekomst verder wil continueren.

Om het veertigjarig bestaan van De Kiem verder te vieren werken we aan het programma voor de studiedag van De Kiem op dinsdag 18 oktober in Het Pand te Gent. Doorheen dit tijdschrift vind je ook wat foto's uit het archief van De Kiem : periode 1986-1996.

Zoals altijd krijgen een bewoner en een ouder het laatste woord.

Kenny was 15 jaar verslaafd en is er nu in geslaagd om via De Kiem een andere levenswijze uit te bouwen. Hij heeft duidelijk vertrouwen in de toekomst.

Het verhaal van een moeder van een bewoonster leert dat de familie betrekken bij het programma van cruciaal belang is. Een verslaving is niet enkel een individueel verhaal van de verslaafde, ook de ouders en de nabije familie worden hier heel sterk in meegetrokken. Begrijpelijk dat ze nu trots is op haar dochter en blij dat ze eindelijk weer gewoon moeder en dochter kunnen zijn.

Deze keer laten we ook de dochter van een opgenomen bewoner aan het woord. Zij beschrijft haar relatie met haar vader in een zeer toepasselijk gedicht.

Dirk Vandevelde
Directeur

Jaarverslag 2015

Dit jaarverslag beschrijft de activiteiten van De Kiem in 2015. Bij het door-nemen van de cijfers uit dit jaarverslag vallen er een aantal zaken op.

De Kiem bereikt op jaarbasis momenteel ongeveer 1000 personen die zich aanmelden. In 2015 stijgt het aantal aanmeldingen in de meeste deelwerkingen: in het ambulante centrum te Gent (van 225 naar 245), binnen de introductie voor het residentiële programma (van 200 naar 208), binnen de preventiewerking (opstart nieuw drugpunt Assenede-Evergem) en binnen de gevangeniswerking (verdubbeling DVA en nieuwe vorming DRUGS de baas?!). Enkel in het ambulante centrum te Ronse/Geraardsbergen halen we minder aanmeldingen (van 275 naar 243).

Het ambulante centrum te Gent haalt een bezetting van respectievelijk 146 % (voor het individueel programma) en 158% (voor de groepsvorming). Het ambulante centrum te Ronse/Geraardsbergen haalt een bezetting van 99,18 % en residentieel haalt De Kiem een bezetting van 97,6 % en een recordaantal van 58 opnames (en lopende behandelingen). Alle deelwerkingen hebben opnieuw goed gewerkt en de vooropgestelde normen werden gehaald.

Een analyse van de cliëntkenmerken leert ons dat de gemiddelde leeftijd van de cliënten (nog steeds) lichtjes stijgt (in Ronse/Geraardsbergen tot 30,3 jaar; residentieel tot 30,6 jaar en in Gent tot 32,8 jaar) en dat het percentage heroïnegebruikers lichtje daalt (in Gent 10%, residentieel 32% en in Ronse/Geraardsbergen 44%).

60% van het totaal aantal aanmeldingen in het ambulante centrum te Gent komt uit justitiële hoek (zonder de cliënten van het cocaïneprogramma zou dit percentage nog hoger liggen). 25% komt er op eigen initiatief of door de omgeving. In Ronse/Geraardsbergen is er een goede spreiding van de doorverwijzers (vanuit diverse hoek) en komt 40% op eigen initiatief of door de omgeving. Residentieel gebeuren de meeste aanmeldingen op eigen initiatief of door de omgeving (41%) of vanuit de gespecialiseerde drughulpverlening (21,5%).

Het percentage vrouwelijke cliënten schommelt naargelang de deelwerking: in Gent is dit 13%, in Ronse/Geraardsbergen 23% en residentieel 33%. In het ambulante centrum te Gent wordt cocaine het meest als voornaamste product vermeld (40%) met daarna cannabis en amfetamines (beiden 16%). In Ronse/Geraardsbergen blijft dit overduidelijk heroïne (44%) met daarna cannabis (23%). Ook in het residentieel programma wordt heroïne het meest als voornaamste product vermeld (32%), met daarna amfetamines (21%). Hierbij dient de kanttekening te worden gemaakt dat de scoring van het voornaamste product arbitrair is, aangezien velen verschillende producten samen gebruiken.

Enkele nieuwe initiatieven zagen in 2015 het licht. Sinds mei 2015 startte De Kiem met spuitruil in zijn ambulante werkingen in Ronse en Geraardsbergen en ook in Gent (waar men enkel gebruikte naalden recupereert). Het aantal cliënten dat recent injecteerde bedraagt in Gent 5%, in Ronse/Geraardsbergen 10% en is residentieel 9%. In de gevangenis te Gent werd in het najaar een nieuw kortdurend vormingsprogramma "DRUGS de baas?!" geïmplementeerd en in Assenede-Evergem werd een nieuwe drugpreventiedienst opgestart.

Naast het dagelijks klinisch werk met de cliënten, werden er op verschillende niveaus heel wat acties verricht. Zo werd het handboek 'Community Reinforcement Approach plus Contingency Management' over de implementatie en ervaringen binnen De Kiem met deze specifieke behandeling voor cocaïnegebruikers afgewerkt. Er werd voor de eerste maal steekproefsgewijs een bevraging gedaan van de tevredenheid van de cliënten in de verschillende deelwerkingen en de vergadermethodiek binnen enkele teams werd geëvalueerd.

Tot slot bleef er vanuit het beleid (en vanuit de sector) heel wat aandacht gaan naar de voorbereiding van de nakende regionalisering.

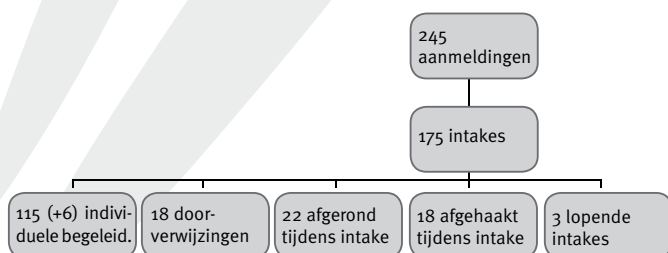
Enkele cijfers van 2015 in een notendop:

- Op jaarbasis bereikt De Kiem met zijn ambulante centra zo'n 700 personen met middelenmisbruik. 70,2% stelt een vraag tot ambulante begeleiding, 29,8% stelt een vraag tot residentiële opname. Dit is vergelijkbaar met de cijfers van vorige jaren. Tellen we ook alle contacten binnen de gevangeniswerking en de preventiewerking, dan bereikt De Kiem ongeveer 1000 personen die zich aanmelden.
- Zowel in het ambulante centrum te Ronse (44%) als in het residentieel programma te Gavere (32%) wordt heroïne (opnieuw) als belangrijkste product vermeld. In het ambulante centrum te Gent wordt cocaïne het meest als voornaamste product vermeld (40%) met daarna cannabis en amfetamines (beiden 16%).
- De Kiem bereikt in zijn verschillende afdelingen vnl. cliënten uit Oost-Vlaanderen. In de TG komt 48% uit andere provincies.
- De onthaalafdeling slaagt er in om zo'n 67% van de opgenomen bewoners te motiveren voor een verdere behandeling in de T.G. en realiseert ook een degelijke vangnetfunctie voor bewoners die tijdelijk de T.G. of het H.W.H. hebben verlaten.
- Zo'n 54% van de bewoners die de Therapeutische Gemeenschap (en Tipi) verlaten gaan over naar het halfweghuis. De gemiddelde verblijfsduur is 219 dagen.
- We realiseren in 2015 een bezettingspercentage van 97,6% voor het residentieel programma, 99,18% in het Ambulant Centrum te Ronse-Geraardsbergen en 146% in het ambulante centrum te Gent.

1. Ambulant

Ambulante begeleidingen

De Kiem participeerde in 2015 opnieuw actief in het zorgcircuit middelenmisbruik Oost-Vlaanderen en engageerde zich verder in de samenwerking met Justitie via de projecten "Proefzorg" en "Drugbehandelingskamer" in Gent. In onderstaande cijfers betreffende de ambulante begeleidingen te Gent zitten tevens de cijfers vervat van het specifieke ambulante begeleidingsprogramma voor cocaïnegebruikers (CRA+Vouchers).

Ambulante begeleidingen Gent

In 2015 namen 245 personen met De Kiem contact op met de vraag naar een ambulante begeleiding, 176 daarvan (72 %) kwamen effectief op gesprek. Dit resulteerde in 115 (65 %) individuele begeleidingen. Vanuit vorig werkjaar resulteerden nog 6 intakes in begeleidingen. In totaal zijn er in 2015 dus 121 individuele begeleidingen opgestart. 18 personen (10 %) werden tijdens de intake doorverwezen naar andere centra, 18 personen (10 %) haakten af tijdens de intake en bij 22 personen (12 %) (voornamelijk korte proefzorg) kon na de intake afgerond worden. Bij 3 personen was de intake nog lopende op het einde van het jaar.

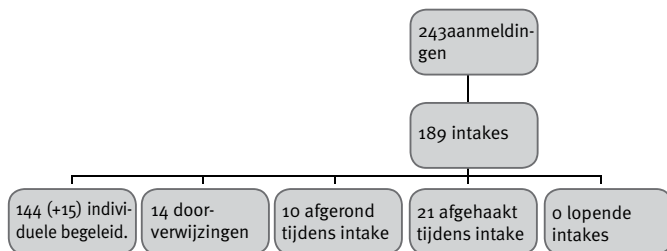
Het aantal gerechtelijke aanmeldingen stijgt in vergelijking met de laatste jaren. 34 % van de cliënten is aangemeld met een probatiemaatregel, 39 % van de cliënten met een gerechtelijk statuut zijn aangemeld in het kader van Proefzorg, 21 % van de cliënten met gerechtelijke problemen hebben

Aanmeldingen	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Gerechtelijk	198	171	203	216	138	167	139	137	139	152
Niet-gerechtelijk	129	162	148	122	75	62	87	77	86	93
Totaal	327	333	351	338	213	229	226	214	225	245

Evolutie aantal aanmeldingen 2006 – 2015

het statuut “vrij onder voorwaarden” (V.O.V.) op het niveau van de raadkamer of onderzoeksrechter.

De gerechtelijke instanties zijn de voornaamste doorverwijzers (60%). De gebruiker zelf en zijn omgeving zorgen samen voor 25 % van het totale aantal doorverwijzingen. Dit is in het bijzonder zo voor het specifieke programma voor cocaïnegebruikers.

Ambulante begeleidingen Ronse & Geraardsbergen

In 2015 namen 243 personen met De Kiem te Ronse/ Geraardsbergen contact op met de vraag naar een ambulante begeleiding, 189 daarvan (77%) kwamen effectief op gesprek. Dit resulteerde in 144 (76 %) individuele begeleidingen. Er werden nog 15 begeleidingen opgestart vanuit aanmeldingen van 2014. In totaal werden dus 159 begeleidingen opgestart in 2015.

14 personen (7%) werden doorverwezen naar andere centra, 21 personen (11%) haakten af tijdens de intake en bij 10 personen (5%) kon na intake afgerond worden.

Verwijzer	Aantal	%
Gebruiker	73	30 %
Omgeving (familie, vrienden, ...)	25	10 %
Welzijn en G.G.Z.	26	11 %
Gespecialiseerde drughulpverlening	30	12 %
Medisch	21	9 %
Justitie	46	19 %
CAP	19	8 %
Onbekend	3	1%
Totaal	243	100%

De gebruiker zelf en zijn omgeving zorgen samen voor 40 % van het totale aantal doorverwijzingen. We merken een sterke spreiding bij de verwijzers.

Evolutie aantal aanmeldingen 2010 – 2015

Aanmeldingen	'10	'11	'12	'13	'14	'15
Totaal	236	185	232	257	275	243

Sputenruil

Sinds mei 2015 bieden de ambulante centra van De Kiem In Ronse en Geraardsbergen sputenruil aan in samenwerking met Sputenruil Vlaanderen. In het ambulante centrum van Gent doen we enkel aan recuperatie van gebruikte naalden.

2015	Verdeeld	Recuperatie	Contacten	Return rate
Ronse	190	75	11	39 %
G'bergen	1715	4360	25	245 %
Totaal	1905	4435	36	233 %

Sputenruil heeft tot doel besmettelijke aandoeningen en andere gezondheidsrisico's te voorkomen, het besmettingsgevaar bij andere bevolkingsgroepen te voorkomen en het aanzetten tot meer zorg en hulpverlening via gerichte doorverwijzing.

Gevangeniswerking

Ruiselede

Het B.leave-project 2014-15 werd afgesloten met 13 (van de 16) deelnemers. Het nieuwe project 2015-2016 ging in oktober van start met 2 maal 9 deelnemers en werd om besparingsredenen enkele weken ingekort. De traditionele halve marathon voor de deelnemers valt nu samen met het einde van het project. Eind 2015 hebben reeds 2 deelnemers afgehaakt.

Brugge

In overleg met het zorgteam werd beslist de groepsindeling per sectie van de drugvrije afdeling (DVA) op te maken. Er is momenteel een zekere differentiatie tussen beide DVA-secties merkbaar: een sectie met 'gevoorderden' waar de bezetting stabiel is en de groep veiliger aanvoelt, en een sectie met 'nieuwkomers'. Door een tekort aan beambten viel het wekelijks sporthalbezoek weg en om lege cellen te vermijden gebeurt de detox van kandidaten momenteel op DVA zelf.

De bezetting binnen DVA blijft sterk aan schommelingen onderhevig wat een regelmatige bijsturing van de groepsindeling noodzakelijk maakt, wat nefast is voor de groepscohesie en het vormingsproces.

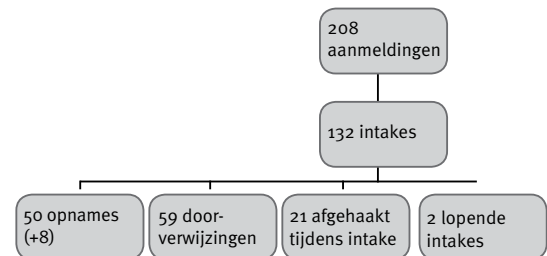
Gent

De Kiem implementeerde in het najaar van 2015 een kortdurend groepsprogramma voor gedetineerde druggebruikers, gericht op het verhogen van motivatie voor behandeling na detentie. Dit pilootproject kaderde binnen een ruimer onderzoeksproject dat focust op een evaluatie van de CAP-werking binnen de Vlaamse gevangenis. Heel wat aandacht ging naar het uitwerken van een handleiding met bijhorend werkschrift (naar het voorbeeld van het Short Duration Program van Phoenix Futures in de UK) en naar het creëren van het nodige draagvlak binnen de gevangenis te Gent. De screeningsgesprekken werden half augustus opgestart en de vorming liep over zes werken (van eind september tot half november) met een gemengde voormiddaggroep en een mannelijke namiddaggroep. Van de 20 deelnemers haalden er 13 het einde van de vorming, dankzij een sterk aanklappende benadering van wie soms afwezig bleef in de vorming. Vier deelnemers haakten uiteindelijk af, 2 deelnemers kwamen vrij en 1 deelnemer werd getransfereerd om medische redenen.

2. Residentieel

Intake

De Kiem blijft kiezen voor een degelijk uitgebouwde introductieprocedure voor het residentiële programma. Deze introductieprocedure wordt zo veel als mogelijk afgestemd op de situatie binnen het zorgcircuit middelenmisbruik Oost-Vlaanderen.

In 2015 namen 208 personen met De Kiem contact op met de vraag naar een residentiële opname. 132 daarvan (63 %) kwamen effectief op intakegesprek. Dit resulteerde in 50 opnames (38 %) en er werden nog 8 personen opgenomen vanuit aanmeldingen in 2014. In totaal zijn er in 2015 aldus 58 nieuwe opnames. 5 van hen werden opgenomen in de Tipi. 59 personen (45%) werden doorverwezen en 21 personen (16%) haakten af tijdens de intake. Bij 2 personen was de intake nog lopende op het einde van het jaar.

Uit analyse van de aanmeldingen blijkt dat de meeste aanmeldingen (33 %) gebeuren op eigen initiatief of door hun omgeving. De gespecialiseerde drughulpverlening is de belangrijkste verwijzer (21,5%).

80 personen hebben een juridisch statuut bij aanmelding. Daarvan heeft 19 % van de cliënten een probatiemaatregel, 16 % van de cliënten heeft nog een zaak in behandeling, 15% komt in aanmerking voor elektronisch toezicht, 11 % komt in aanmerking voor voorwaardelijke invrijheidstelling.

Dit jaar namen 28 mensen contact met ons op in functie van een opname in de Tipi, waarvan er 4 personen effectief werden opgenomen. Er was nog 1 Tipi-aanvraag lopende vanuit het vorige jaar welke ook in een opname resulteerde. Er waren dus in totaal 5 Tipi-opnames.

1 aanvraag voor de Tipi is nog lopende: deze vrouw staat op de wachtlijst gezien de Tipi volzet is.

Residentieel progr.	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Aanmeldingen	226	267	301	254	257	249	169	196	200	208
Opnames	46	41	53	40	50	44	41	42	35	50

Totaal aantal aanmeldingen en opnames van de laatste 10 jaren

Onthaalafdeling

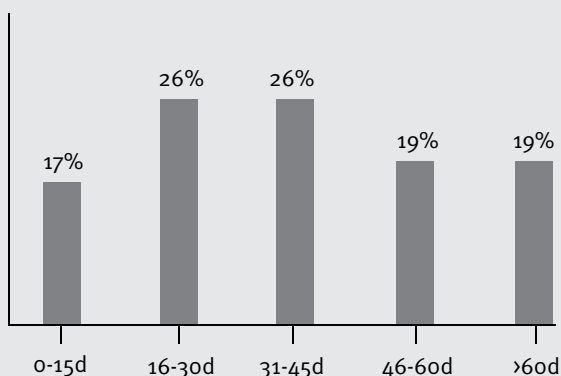
Opnames en ontslagen.

	TOTAAL
Begin	4
Opnames	55
Opname Tipi-ouder	3
Overgang Tipi-ouder	3
Overgang naar T.G.	36
Overgang naar HWH	0
Doorverwijzing	3
Weg tegen advies	15
Einde	5

Bij de start van 2015 waren er reeds 4 personen opgenomen. In de loop van 2015 werden er 58 nieuwe behandelingen opgestart. Het betreft hier 57 verschillende personen. Samen met de 7 vangnetfuncties (zie verder) geeft dit een reële caseload van 69 lopende behandelingen. Bij de 62 lopende behandelingen (zonder de vangnetfuncties) gaat het om 61 verschillende personen waarvan er nog 5 opgenomen waren op het eind van het jaar. De 62 beëindigde behandelingen resulteerden in 39 overgangen naar de TG. (36 + 3 Tipi-ouders), 3 doorverwijzingen, 15 weg tegen advies en 5 personen nog opgenomen op het eind van het jaar.

Verblijfsduur in de Onthaalafdeling

De gemiddelde verblijfsduur in de onthaalafdeling bedraagt 37,4 dagen. 43 % van de cliënten verblijft meer dan één maand in het 'onthaal'.

Vangnetfunctie voor T.G. en Halfweghuis

Naast het voorbereiden van nieuwe bewoners op de therapeutische gemeenschap, vormt de onthaalafdeling ook een 'vangnet' voor bewoners die tijdelijk de TG of het HWH verlaten of moeten verlaten. We spreken hierbij van een 'vangnetfunctie' en niet van een 'vangnetopname', omdat het geen echte opname betreft, maar een tijdelijke terugplaatsing van iemand in het programma. Toch is het belangrijk deze 'vangnetfunctie' afzonderlijk in kaart te brengen, want het vormt een bijkomende indicator om de reële 'case-load' binnen de onthaalafdeling weer te geven.

	TOTAAL
Begin	0
Vangnet voor TG&Tipi	4
Vangnet voor HWH	3
Terug nr. TG/Tipi/HWH	5
Weg tegen advies	1
Doorverwijzing	1
Einde = nog in onthaal	0

Therapeutische gemeenschap (T.G.)

Opnames en ontslagen

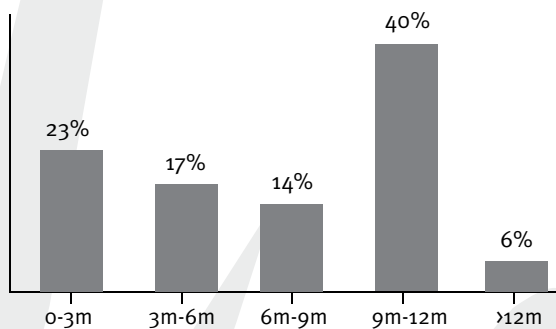
In vergelijking met 2013 zijn er minder opnames (daling van 29 naar 21) maar het aantal overgangen naar het HWH blijft stabiel (22 ivm 21 in 2013). Net als in 2013 is ook nu het aantal programma-verlaters laag waardoor ook dit jaar met een heel stabiele bewonersgroep gewerkt werd.

	TOTAAL
Begin	18
Opnames in TG	39
(+ terugkeer na vangnet)	(+3)
Overgang naar HWH	19
Terugplaatsing naar 'onthaal'	3
Afronding met advies	0
Buitengezet	1
Doorverwijzing	1
Ontslag	14
Einde	22

Verblijfsduur in de T.G.

In 2015 hebben 35 personen de Therapeutische Gemeenschap verlaten. De gemiddelde verblijfsduur is 219 dagen. 23 % verlaat de TG tijdens de eerste drie maanden. 17 % verblijft tussen 3 en 6 maanden in de TG. 14% tussen de 6 en 9 maanden. 40 % verlaat de TG tussen de 9 en de 12 maanden en 6% verblijft langer dan een jaar in het programma. We streven er nog steeds naar bewoners tijdig naar het Halfweghuis te laten doorstromen.

De Tipi: Opvang voor verslaafde ouder met kind(eren)

Opnames en ontslagen

Bij de Tipi opnames is er ook een zwangere vrouw opgenomen die na een aantal maanden bevallen is, terwijl ze in De Kiem verbleef.

De doorverwijzing gaat over een moeder met kind waarvoor een vervolgtraject is uitgewerkt in een centrum voor integrale gezinszorg.

	TOTAAL
Begin	2
Opname in Tipi (+vangnet)	4
Overgang naar TG	2
Overgang naar HWH	5
Ontslag	1
Einde	2

Naast de bewoners die permanent met hun kind in de Tipi verblijven, zijn er meerdere bewoners in de TG die kinderen hebben en die via een ouderwerking ook een opvoedingsondersteunend aanbod krijgen vanuit de Tipibegeleiding. Deze TG-bewoners maken dankbaar gebruik van de Tipi-accomodaties in de weekends en vakanties wanneer hun kind(eren) bij hen verblijven.

In 2015 is de gemiddelde verblijfsduur in de Tipi 378 dagen.

Res. progr.	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Gem. verblijfsduur	13M	10M +12D	11M +20D	9M +25D	8M +24D	8M + 3D	10M + 17D	10M + 13D	10M +17D	10M +11D	7M + 5 D

RESIDENTIËLE H.W.H.-BEGELEIDING	TOTAAL
Begin	14
Opnames vanuit T.G.	19
Opname vanuit onthaal (na vangnetopname)	2
Overgang naar ambulante HWH-begeleiding	17
Weg tegen advies	7
Weg in onderling akkoord	2
Terugplaatsing naar onthaal (vangnetopname)	4
Einde	5

Halfweghuis (H.W.H.)

Residentiële H.W.H.-begeleiding

Bij de start van 2015 verbleven 14 personen in het residentieel HWH. In de loop van het jaar worden 19 personen vanuit de TG opgenomen en 2 vanuit 'onthaal' (na een vangnetopname). Er werden 4 personen teruggeplaatst naar 'onthaal' in vangnetopname waarvan er één iemand opnieuw een verkort TG-programma deed en nadien terug het HWH-programma hervatte. Eén iemand ging in vangnetopname vanuit zijn ambulante fase en deed opnieuw een verkort HWH-programma. Twee personen verlieten vanuit vangnetopname de onthaalafdeling.

Er vertrokken 7 personen tegen advies uit het HWH-programma. Twee personen gaan weg in onderling akkoord. Voor hen werd een aangepast vervolgtraject uitgewerkt waarbij andere organisaties zijn betrokken.

Van de lopende behandelingen gaan er 17 over naar de ambulante begeleiding (tov 15 in 2014).

Ambulante nazorg

AMBULANTE H.W.H.-BEGELEIDING	TOTAAL
Begin	6
Van residentieel naar ambulante nazorg	17
Ambulante nazorg positief afgerond	12
Ambulante begeleiding negatief afgerond	2
Ambulante begeleiding beëindigd in onderling akkoord	0
Doorverwijzing	2
Einde	7
Gegradueerd in 2013	7

Bij de start waren er 6 personen in ambulante nazorg. In de loop van het jaar komen er 17 bij.

Van deze 23 ambulante begeleidingen rondde er 12 positief af en 2 negatief. Twee personen worden doorverwezen naar de onthaalafdeling omwille van herhal. Een persoon sluit nadien kort terug aan in het residentieel HWH-programma en gaat over naar de ambulante nazorg die hij uiteindelijk op eigen initiatief stopt.

7 personen maken eind 2015 nog deel uit van de ambulante HWH-begeleiding. Voor één hiervan wordt een individueel traject uitgewerkt in samenwerking met het RTH-aanbod van vzw Zonnehoeve.

In mei 2015 gradueerden 7 personen, waarvan 3 mannen en 4 vrouwen.

3. Cliëntkenmerken

Tot slot geven we een aantal 'kenmerken' van de cliënten waarmee De Kiem werkt. We maken hierbij een onderscheid tussen de cliënten van een ambulante begeleiding en de bewoners van het residentieel programma. Een aantal variabelen vertoont een aantal "missing values". Dit kunnen zowel ontbrekende als onbekende gegevens zijn. Om de cijfers zo min mogelijk te beïnvloeden zijn ze niet bij de "totalen" gerekend.

Cliënten ambulante begeleidingen

3.1 Cliënten ambulante begeleidingen

Ambulant Centrum Gent

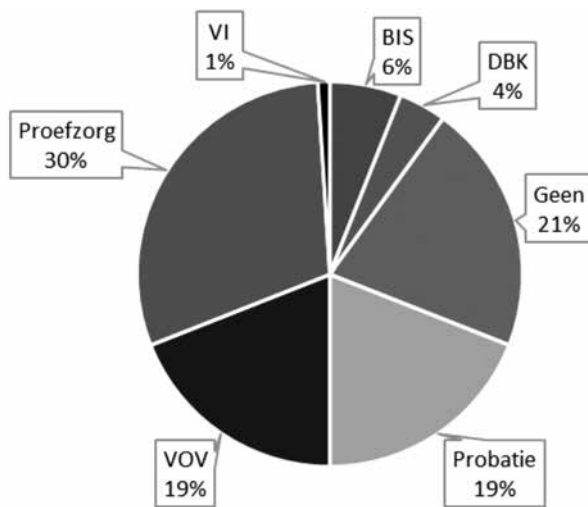
Onderstaande gegevens hebben betrekking op personen die in 2015 effectief een psychosociale begeleiding hebben opgestart. Om de gegevens niet te beïnvloeden hebben de cliëntkenmerken betrekking op het aantal verschillende personen, nl. 121, en niet op het aantal opgestarte begeleidingen. Een analyse van de gegevens maakt duidelijk dat de doorsnee cliënt man is (87%) en 32,8 jaar oud. 49% van de cliënten is tussen de 21 en de 30 jaar. 3% is jonger dan 21 jaar en 48% is ouder dan 30 jaar.

96% van de cliënten komt uit Oost-Vlaanderen.

21 % van de cliënten heeft op het ogenblik van de begeleiding geen justitiële druk. Op het niveau van het parket kreeg 30 % van de populatie een alternatieve afhandeling via Proefzorg en 6 % via Bemiddeling in Strafzaken (BIS). Op het niveau van de onderzoeksrechter of raadkamer kwam 19 %

Juridisch statuut

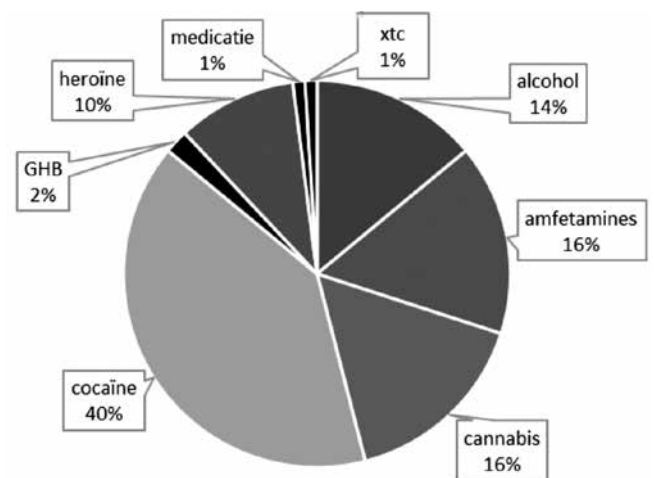

vrij onder voorwaarden (VOV). Op het niveau van de rechtbank heeft 19 % een probatiemaatregel gekregen en 4 % vanuit de drugbehandelingskamer (DBK). Op het niveau van strafuitvoering heeft 1% een VI-maatregel gekregen.

Cocaïne (40 %), cannabis (16 %), en amfetamines (16 %) worden het vaakst vermeld als voornaamste producten.

17 % van de cliënten heeft ooit geïnjecteerd; 5 % injecteerde bij de start van de behandeling.

Voornaamste product

Ambulant Centrum Ronse/Geraardsbergen

Onderstaande gegevens hebben betrekking op personen die in 2015 effectief een psychosociale begeleiding hebben opgestart. Om de gegevens niet te beïnvloeden hebben de cliëntkenmerken betrekking op het aantal verschillende personen, nl.162 en niet op het aantal opgestarte begeleidingen.

Een analyse van de gegevens maakt duidelijk dat in Ronse/Geraardsbergen de doorsnee cliënt man is (77%), en 30,3 jaar oud. 49% van de cliënten is

tussen de 21 en de 30 jaar. 8% is jonger dan 21 jaar en 43 % is ouder dan 30 jaar.

Het overgrote deel van de cliënten komt ook hier uit Oost-Vlaanderen, nl. 98 %.

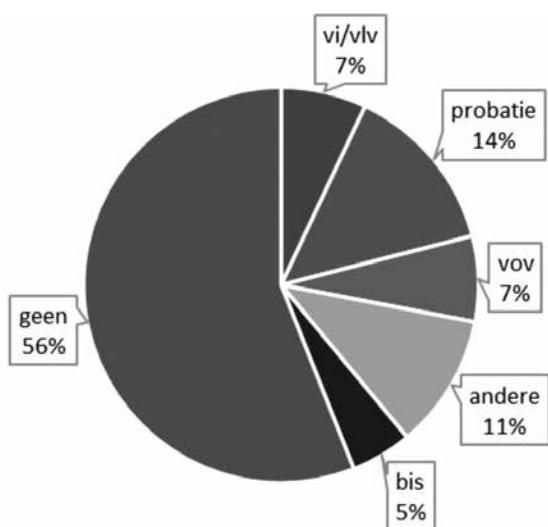
56 % van de cliënten heeft op het ogenblik van de begeleiding geen justitiële druk. Op het niveau van het parket kreeg 5 % van de populatie een bemiddeling in strafzaken (BIS). Op het niveau van de onderzoeksrechter of raadkamer kwam 7 % vrij onder voorwaarden (VOV). Op het niveau van de rechtbank

heeft 14 % een probatiemaatregel gekregen en op het niveau van strafuitvoering (voorwaardelijke of voorlopige invrijheidstelling (VI/VLV),...) kreeg 7 % een behandeling opgelegd.

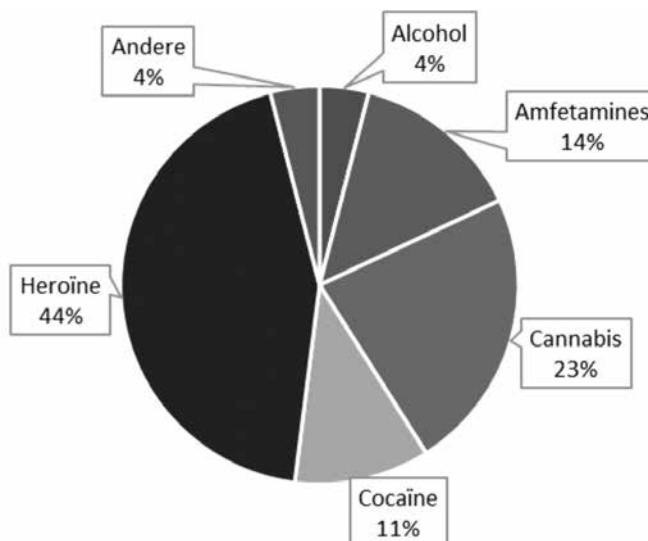
Heroïne (44%), cannabis (23%) en amfetamines (14%) worden het vaakst vermeld.

34 % van de cliënten heeft ooit geïnjecteerd, 10 % van de populatie injecteert op moment van de behandeling.

Justitiële situatie

Voornaamste product

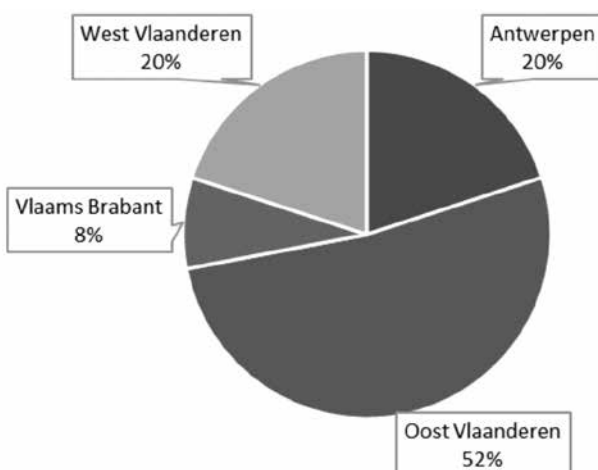
3.2 Bewoners residentieel programma

Onderstaande gegevens hebben betrekking op de personen die in 2015 effectief in het residentieel programma hebben verbleven. Er zijn 58 opnames gerealiseerd. Om de gegevens niet te beïnvloeden hebben de bewonerskenmerken betrekking op het aantal verschillende personen, nl. 57, en niet op het aantal gerealiseerde opnames.

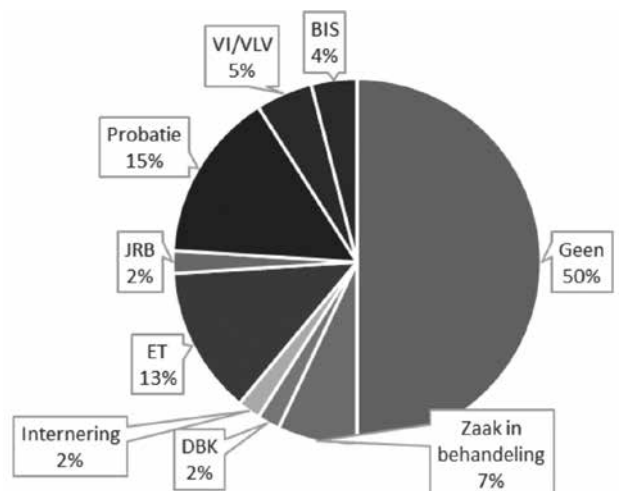
Van de verschillende personen die zijn opgenomen, zijn er 67 % mannen en 33 % vrouwen. De gemiddelde leeftijd bedraagt 30,6 jaar. Net als in 2014 is 58 % van de bewoners tussen de 21 en de 30 jaar oud. Er waren geen bewoners van 20 jaar of jonger en 42 % is 31 jaar of ouder.

52 % van het aantal personen verblijft in de periode van opname in Oost Vlaanderen.

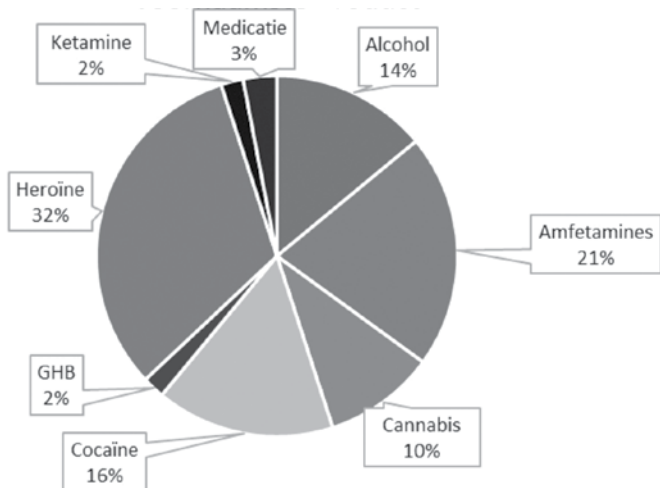
Verblijfplaats

Justitiële situatie

Voornaamste product

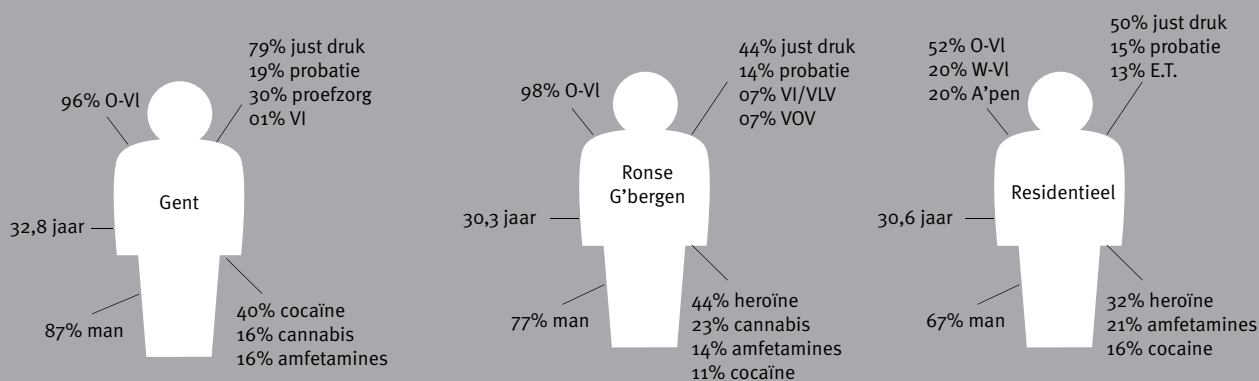

50 % van de bewoners heeft geen justitiële situatie bij het moment van opname. Op het niveau van de rechtbank heeft 15 % een probatiemaatregel gekregen. Op het niveau van de strafuitvoering werd 18 % in vrijheid gesteld.

32 % van de bewoners vermeldt heroïne als belangrijkste product. Amfetamines wordt door 21 % van de bewoners als voornaamste product vermeld en cocaïne door 16 %.

50 % van de bewoners heeft ooit geïnjecteerd, waarvan 9 % in de laatste maand voor opname.

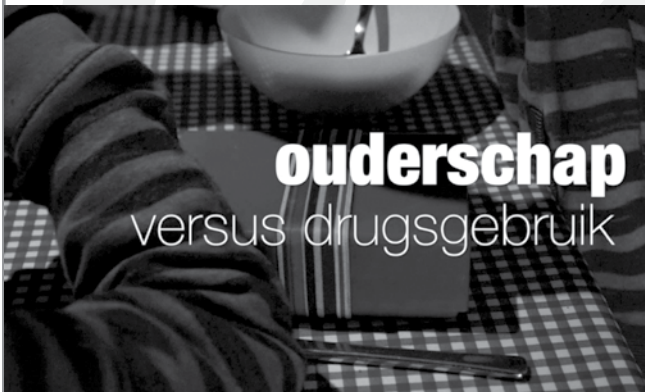
Dirk Calle
Beleidsmedewerker

- De druggebruikers in begeleiding in het Ambulant Centrum te Gent zijn (net als vorige werkjaren) vnl. mannen (87%), gemiddeld 32,8 jaar (30 jaar in 2014) en vooral afkomstig uit Oost-Vlaanderen (96%). 21% heeft geen justitiële druk; 30% valt onder proefzorg en 19% staat onder probatie. Cocaïne (40% tov 25% in 2014), cannabis (16%) en amfetamines (16%) worden hier als voornaamste product vermeld.
- De druggebruikers in begeleiding in het Ambulant Centrum te Ronse/Geraardsbergen zijn vnl. mannen (77%), gemiddeld 30,3 jaar en vnl. afkomstig uit Oost-Vlaanderen (98%). 56% heeft geen justitiële druk; de meesten hebben een probatiemaatregel (14%). Heroïne wordt hier door 44% (opnieuw) als voornaamste product vermeld.
- In het residentieel programma te Gavere zijn 33% vrouwen opgenomen (tov 21% in 2014). De bewoners zijn gemiddeld 30,6 jaar en vnl. afkomstig uit Oost-Vlaanderen (52%), West-Vlaanderen (20%) en Antwerpen (20%). 50% staat onder justitiële druk bij opname (tov 55% in 2014); het betreft hier vnl. cliënten onder probatie (15%) en elektronisch toezicht (13%). Heroïne en amfetamines worden als voornaamste product vermeld (respectievelijk 32% en 21%).

Veerkracht vergroten

Op 13 mei 2016 werden in het museum M te Leuven 5 korte filmpjes voorgesteld, gericht op lagere schoolkinderen die opgroeien in een gezin onder invloed. De filmpjes zijn een initiatief van de Expertisegroep 'Ouders onder invloed' en het Huis van het Kind Leuven. Ze brengen een aantal getuigenissen van lotgenootjes en hun ouders en kunnen een aanzet vormen tot reflectie en gesprek. Ook Luca Littera van De Kiem werkte mee aan dit project.

Een eerste sensibiliseringsfilmje richt zich tot het brede publiek en heeft als doel de impact van alcohol- en druggebruik op het kind bespreekbaar te maken en de rol van de ouder te belichten. Daarnaast zou het iedere kijker moeten aanzetten tot enige zelfreflectie m.b.t. zijn of haar drank- of druggebruik en de impact op zijn of haar kind. Het is niet omdat je als ouder drugs gebruikt dat je een slechte ouder bent. Het is pas als het druggebruik een impact heeft op je ouderrol dat er een probleem is waar aan gewerkt moet worden. Dit filmje zou best getoond worden in elk loket, elke organisatie waar ouders en kinderen komen.

Naast dit breed inzetbaar filmje werden vier themafilmpjes gemaakt die het hulpverleningsproces bij kinderen van ouders met alcohol- en/of drugproblemen (KOAP) op gang kunnen trekken of verdiepen. Deze filmpjes zijn bedoeld om bekeken te worden in de aanwezigheid van een hulpverle-

ner en mits toestemming van de ouder. Ze kunnen tevens getoond worden aan ouders met een drugprobleem in het kader van een begeleidingsproces. De focus ligt telkens op het vergroten van de veerkracht van KOAP doordat ze, na het zien van deze beelden en horen van de getuigenissen, beseffen dat ze niet alleen zijn en dat andere kinderen ook gelijkaardige dingen meemaken.

In deze filmpjes vertellen kinderen wat hen geholpen heeft. De beelden en getuigenissen benaderen de problematiek vanuit een positieve en krachtgerichte insteek, eerder dan te benadrukken hoe zwaar en moeilijk de situatie is. De filmpjes bevatten tevens toelichting van deskundigen die de getuigenissen kaderen vanuit hun eigen expertise.

In een eerste themafilmpje zoomt men in op het druggebruik van de ouders. Kinderen vertellen vanuit hun eigen ervaring over hun situatie en hoe ze het druggebruik ervaren (hebben). Gezien de

www.oudersonderinvloed.info

inhoud kan dit filmpje het gesprek op gang brengen over de eigen thuissituatie.

In een tweede filmpje worden de emoties ter sprake gebracht die KOAP kunnen ervaren: angst voor geweld, voor het onvoorspelbare, het verwarrende, schaamte voor de situatie, boosheid ten opzichte van de ouder die er niet altijd is voor het kind, de eenzaamheid die ze ervaren omdat het gezin zich kan isoleren of omdat ze het gevoel hebben er met niemand over te kunnen praten. Tegelijkertijd wil men handvatten aanreiken, aan het kind maar ook aan de ouders, hoe om te gaan met deze gevoelens.

Een derde themafilmpje geeft aandacht aan het gezin, aan de ouder-kindrelatie en de relatie tussen de ouders. Sommige kinderen pakken de rol van de ouder over en beginnen zelf te zorgen. Kinderen kunnen daardoor niet altijd kind zijn. Loyaliteitsverwarring komt vaak voor. Tevens groeien kinderen vaak op zonder duidelijke regels. Daarnaast worden

weerom handvatten aangereikt die het kind en de ouder kunnen helpen.

In het laatste themafilmpje staat het sociale netwerk van het kind centraal. Het is niet altijd veilig voor het kind om vriendjes mee naar huis te nemen. De omgeving reageert wel eens met onbegrip en veroordeling. Het kind durft weinig vertrouwen te leggen in andere mensen. Steun en veiligheid buiten het gezin is echter van doorslaggevend belang. Contact met leeftijdsgenootjes en lotgenootjes kan helpen, alsmede een volwassen vertrouwenspersoon en een leuke hobby. De filmpjes worden vergezeld van een handleiding met suggesties voor gebruik.

De filmpjes zijn te downloaden via:

www.oudersonderinvloed.info

Voor meer info kan je terecht bij Han Mariën (info@bubbelsbabbels.be) of Hilde De Vadder (Hilde.devadder@huisvanhetkindleuven.be).

Feest in De Kiem!

Op 28 en 29 mei was het weer feest in De Kiem: op zaterdag een graduatiefeest met eetfestijn voor genodigden en op zondag een eetfestijn met open deur voor alle geïnteresseerden en sympathisanten.

De weersvoorspellingen voor het feestweekend waren bijzonder onheilspellend. Er werd een heel tentenkamp opgebouwd om ons op de komende regen voor te bereiden. Het werd echter een zonnige zaterdag en ook zondag bleef het warm en droog tot we de dag konden afsluiten.

Het 40-jarig bestaan van De Kiem kon gevierd worden met de graduatie van maar liefst 11 bewoners: Bruno, Kenny, Gregory, Raf, Andy, Patricia, Kelly, Jill, Steven, Andino en Charlotte. Zij rondden hun programma met succes af en konden in het bijzijn van vele aanwezigen een gaatje boren in het graduatiebeeld. Er was zaterdag en zondag echter heel wat meer te doen. Iedereen kon aanschuiven voor een stukje zelfgebakken taart of gezellig snuisteren op de rommelmarkt. Enkele bewoners zongen de ziel uit hun

lijf onder begeleiding van gitaristen Wim en Ruben en er was voor de kleinsten een springkasteel en een schminkstand. In de gebouwen van De Kiem kon men een rondleiding volgen of de tentoonstelling 'Kunst voor de Kiem' bezoeken in samenwerking met Kunstig Gavere. Zo'n 520 personen kwamen opdagen voor het eetfestijn. Op het menu stonden vol-au-vent met sla en frietjes, zalm met mosterdsaus en wokgroentjes of veggie moussaka. Alles werd vers bereid door onze bewoners, onder leiding van Jan en Lieve en vlot geserveerd door een ploeg van medewerkers en vrijwilligers.

Het doet deugd om bewoners, stagiairs, vrijwilligers en medewerkers zo samen aan de slag te zien en om de gegradueerden te zien stralen. Dankjewel aan iedereen die er bij was en een handje heeft geholpen!

D.C.

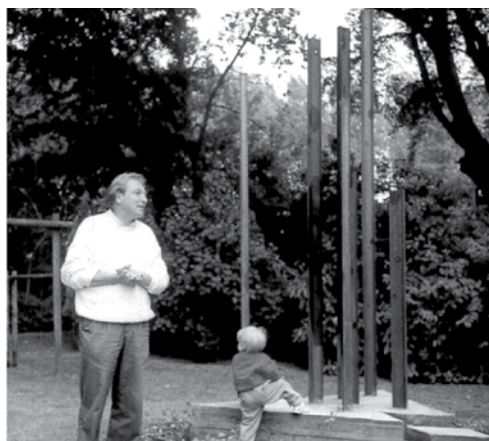

40 jaar in beeld

De Kiem bestaat dit jaar 40 jaar. Een hele periode om op terug te blikken. We doen dit graag aan de hand van een aantal foto's die alle inzet en initiatieven en de daarbij betrokken personen nog eens "in the picture" zetten. In dit nummer belichten we de periode 1986-1996.

In 1992 maakt De Kiem, na een moeilijk periode, een doorstart met een nieuwe Raad van Bestuur en het afsluiten van een conventie met het RIZIV. 1996 wordt een kanteljaar: de therapeutische gemeenschap wordt verruimd tot een therapeutisch programma met de opstart van een ambulanc centrum te Gent en een moeder en kind-unit, de Tipi genaamd. Als bekroning van 20 jaar engagement komt de koningin op bezoek en kunnen de bewoners op kamp naar Zwitserland.

*Rudy Bracke bij de inhuldiging van het
graduatiebeeld (1992)*

Tuinfeesten in De Kiem (1990-1996)

Kiem-theater: 'Morgen stop ik zeker' (1995) en 'Elke keer opnieuw' (1996)

Op kamp in de Ardennen (1991)

Start de Tipi en ambulanc centrum Gent (1996)

Koningin Paola op bezoek (1996)

Studiedag 20 jaar De Kiem (1996)

Studiedag Ervaren in herstel nav 40 jaar De Kiem

Als centraal thema kiezen we voor 'Ervaren in herstel'. Niet zozeer om terug te blikken op de eigen ervaring in herstelgericht werken, maar eerder om te focussen op de vraag wat herstel werkelijk inhoudt en op het belang en het hanteren van ervaringsdeskundigheid. Wouter Vanderplasschen, David Best (UK) en Alie Weerman (NL) verzorgen hierbij de hoofdbrok van de plenaire voormiddag en in de namiddag zijn er verschillende workshops.

De studiedag gaat door in Het Pand te Gent op dinsdag 18 oktober 2016. Het programma van de dag ziet er (tot nu toe) als volgt uit:

- 09u00 Onthaal met koffie/thee
- 09u25 Verwelcoming door Dirk Vandevelde, directeur van De Kiem
- 09u35 Inleiding door Daniël Termont, burgemeester van Gent
- 09u50 Situatieschets door Prof. Wouter Vanderplasschen, docent orthopedagogiek aan de UGent
- 10u20 Prof. David Best over 'recovery'

David Best is momenteel Hoofd onderzoek aan het Turning Point Alcohol and Drug Centre en docent Addiction Studies aan de Monash University in Melbourne en aan de Sheffield Hallam University in Sheffield. Hij heeft een enorme bedrage geleverd aan de verslavingszorg en de herstelbewegingen in het Verenigd Koninkrijk en in Australië, op het vlak van onderzoek, publicaties, belangenbehartiging en andere herstel gebaseerde activiteiten. Hij is o.a. de auteur van "Addiction Recovery: A Movement for Social Change and Personal Growth in the UK" en spreekt over recovery als 'both a personal quality and a lived experience' en over behandeling als 'only the start of the recovery journey'.

- 11u15 pauze
- 11u35 Alie Weerman, over 'ervaringsdeskundigheid'

Alie Weerman is naast docente bij de opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening (SPH) aan hogeschool Windesheim in Zwolle (NL) een belangrijke voorvechter van de erkenning van ervaringsdeskundigheid. Zij promoveerde dit jaar aan de Vrije Universiteit Amsterdam met het proefschrift "Ervaringsdeskundige zorg- en dienstverleners; Stigma, verslaving & existentiële transformatie". Haar promotieonderzoek beschrijft onder meer het ontstaan van een nieuwe opleidingsroute waarin hulpverleners de mogelijkheid krijgen om hun eigen cliëntervaringen en ervaringen met psychiatrie en verslaving te benutten als extra deskundigheid in hun beroepsrol.

- 12u30 broodjeslunch
- 13u30 Workshops

In de namiddag staan een vijftal workshops op het programma.

De twee plenaire sprekers David Best en Alie Weerman gaan elk over hun thema in dialoog en discussie met het werkveld in Vlaanderen.

In een derde workshop wordt door een experten panel onder leiding van Prof. Freya Vanderlaenen ingegaan op de moeizame weg naar eerherstel voor de ex-verslaafde.

In een vierde workshop wordt met een aantal betrokken actoren ingegaan op de zorg voor drugverslaafde gedetineerden.

Het thema voor de vijfde workshop is nog in beraad.

15u30 Een feestelijke afsluiter
16u10 Slotwoord - Dirk Vandeveldde,
directeur De Kiem
16u30 Receptie

Wie **het volledige programma** van onze studiedag niet wil missen kan hiervoor terecht **op onze website www.dekiem.be** of stuur een mailtje naar admin@dekiem.be. Wij sturen het graag naar U toe.

D.C

Papa

*Mijn papa is wat anders,
hij staat niet altijd klaar.
Ik kan hem wat vertellen,
maar dat is altijd wat raar.
Soms ga ik hem bezoeken,
dan is hij altijd blij.
Maar hij weet nooit echt goed,
hoe het echt is met mij.
Mijn papa is wat anders,
hij woont niet dicht bij mij.
Hij woont niet op zijn eentje,
hij is nu niet echt vrij.
Mijn papa heeft mij nodig,
en ik hem ook heel hard.
Kinderen mogen ouders niet helpen,
maar dat doe ik toch !*

Ontspoord...

Drie jaar geleden, op 19 augustus, heb ik haar binnengebracht, op haar eigen vraag. Dat is het enige waar je als ouder op hoopt. Een klein valiesje, enkel de toegelaten dingen, kusje en knuffel en weg was ze.

Als mama was het dan afwachten, wanneer zie ik haar ... wanneer hoor ik haar...alles zo onbekend. Mijn meisje één keer per week horen of zien was hartverscheurend. Maar iedere keer zag ze er beter uit en klonken haar woorden verstaanbaar.

Dan was het moment daar dat ze klaar was voor de volgende stap: een opname in De Kiem. Met een bang hartje hoopte ik als moeder dat het zou lukken. Ze was niet klaar voor regeltjes. Toen ze me na het eerste bezoek alle regels van De Kiem probeerde uit te leggen had ik mijn twijfels in het welslagen van mijn kleine meid.

Toen kwamen de gesprekken met de begeleiders. Mensen die ik enorm respecteer. Mijn dochter vertelde me dingen die een impact hadden op haar gebruik en ik kwam spijtig genoeg uit de lucht gevallen.

“ *Mijn kleine meid was niet meer mijn kleine meid. Ze was weg, helemaal weg van de wereld en er was niets wat ik kon doen.* ”

Gaandeweg heb ik mijn dochter teruggevonden. Ik zag haar openbloeien en ze probeerde zich aan de regeltjes te houden. Om haar volledig te begrijpen heb ik deelgenomen aan de meedraaidag. Dit was een volledige ontnuchtering. Op één dag had ik zo veel mee van wat ze me vertelde. Ik kan niet anders doen dan iedere ouder, vriend of vriendin de raad geven om een meedraaidag te beleven. Ook alle gesprekken die gevoerd worden met de begeleiding zijn echt nodig. Ik heb in De Kiem mijn dochter leren kennen en beseft dat je als ouder ook fouten maakt.

Mijn dochter is nu klaar om haar gaatje te boren en te gradueren en dit dankzij De Kiem. Ik kan alleen maar zeggen dat het nooit te laat is en dat ik enorm respect heb voor de mensen die met hart en ziel onze kinderen helpen om hun leven terug op de rails te krijgen.

Van een nu super-trotse mama

Zwarte rozen bloeien ook...

Ik ben Kenny, een doorsnee man van 30 jaar. Mijn leven begon vol goede moed. Ik leefde met mijn broer en ouders een normaal bestaan. Ik was een goede student, behaalde goede resultaten en op mijn thuissituatie was er niets aan te merken. Ik kende geen of weinig problemen.

Maar toen..., rond mijn vijftiende begon ik een zijpad te bewandelen. Ik kwam in aanraking met drugs, alcohol en medicatie. Het ging van kwaad naar erger. Ik verwaarloosde mijn school, mijn familie en de mensen rondom me. Van zelfwaarde en zelfvertrouwen was er geen sprake meer. Ik was gevangen in mijn eigen cocon en liegen droeg ik hoog in het vaandel. Mijn motto was: "Zoveel mogelijk gedaan krijgen en er zo weinig mogelijk moeten voor doen". Zo leefde ik de voorbije 15 jaar.

Ik ging werken en kon mijn verslaving goed wegsteken. Werken was belangrijk voor me. Ik werkte op onregelmatige tijdstippen met als gevolg dat ik thuis was als mijn vrienden en familie moesten werken en omgekeerd. Hier al had ik het contact met 'de buitenwereld' verloren. Op een gegeven moment kon ik het zelf niet meer aan en ging ik aan mijn overste vertellen wat er aan de hand was. Ik kreeg toen van mijn werkgever de kans en de tijd om mijn leven terug op de rails te zetten. Onmiddellijk erna mocht ik terug aan het werk, zolang ik maar clean was. Dit ging... even.... Al vrij snel wist ik dat ik me nog niet de persoon voelde die ik vroeger was, voor mijn verslaving. Ik was niet tevreden met wie ik was. Dit uitte zich terug in druggebruik, dieper en dieper, met alle gevolgen van dien: mijn familie en vrienden kwijt, alleen zijn, mijn werk kwijt en mijn goed gevoel dan maar proberen halen uit 'Ik red het wel alleen, en heb niemand nodig'.

Dit kon zo niet blijven verder gaan. Na ettelijke pogingen om te stoppen in afkickcentra en psychiatrie, zette ik de stap om opnieuw naar De Kiem te gaan. Ik leerde terug de waarden en normen kennen.

Je moet begrijpen dat clean worden niet alleen stoppen is met het product. Het is een totaal nieuwe levenswijze opbouwen. Iedere dag opnieuw geconfronteerd worden met jezelf is niet makkelijk. Het is nieuw en in het begin vooral onwennig. Weten dat ik er niet alleen voor stond gaf me kracht. Maar die lotgenoten kennen even goed de kneepjes om het leven 'aangenaam' te maken. Zo konden we elkaar confronteren en elkaar zaken bijbrengen om het anders te gaan doen.

Veelal zat ik met mijn handen in het haar, maar ik leerde er ook heel wat: kijken naar de omgang met mezelf, orde en netheid, stiptheid, zelfrespect en respect voor anderen, verantwoorde betrokkenheid, engagement, zelfvertrouwen en zelfwaarde, het hanteren van gevoelens, het omgaan met geweld, het innemen van een standpunt ... alsook kijken naar huisvesting, financiën, vrienden maken, het contact met mijn familie herstellen, mijn vrijetijd goed invullen, omgaan met relaties en seksualiteit... Noem maar op, ... alles om er te 'geraken'. Maar ik stelde me de vraag: 'Zal ik er wel geraken... en ben ik niet te min?'. Ik zag het vaak niet meer zitten... maar zette toch door en liet me niet bepalen door de angst. Als het leven een roos zou zijn, dan prikte ik me vroeger meer aan de doornen dan de schoonheid ervan te zien. Nu begin ik het leven te appreciëren en te omhelzen. Ik heb ondertussen een woonst. Heb een zeer goede band met mijn familie en ben sinds kort verloofd.

Ben ik er al? Neen! Kan ik het? Ja!
Geloof ik in mezelf? De volle 100%.

Kenny

Jaargang 23 | april, mei, juni 2016

De Kiem biedt hulp aan personen die problemen ervaren door het gebruik van drugs en aan mensen uit hun omgeving.

Het **residentiële luik** van het programma te Gavere omvat een onthaalafdeling, een therapeutische gemeenschap (T.G.), een woonhuis voor moeders / vaders met kinderen en verschillende halfweghuizen. Het **ambulante luik** omvat ambulante centra te Gent en te Ronse/Geraardsbergen, een gevangeniswerking, een regionale preventiedienst en oudergroepen.

Colofon

Redactie

Dirk Calle, Jo Thienpont,
Dirk Vandevelde

Eindredactie en Directie

Dirk Vandevelde

Fotografie

Dirk Calle, Chris Lemaitre

Vormgeving

dotplus

Abonnement

Abonnementen kosten 12,5 euro voor vier nummers, te storten op rekeningnummer BIC GEBABEBB / IBAN BE 270012 1652 3173 van v.z.w. De Kiem, 9890 Gavere.

Voor giften vanaf 40,00 euro kan u een attest voor fiscale vrijstelling bekomen.

Adressen

Contactadres voor opname of begeleiding

(elke werkdag te bereiken van 8u30 tot 17u00)

Ambulant Centrum Gent

Kortrijksesteenweg 185, 9000 Gent

Tel. 09/245.38.98

Fax 09/245.41.71

ambulant.gent@dekiem.be

Ambulant Centrum Ronse

Oswald Ponettestraat 31

9600 Ronse

Tel. 055/21.87.00

ambulant.ronse@dekiem.be

Antenne Geraardsbergen

Abdijstraat 2, 9500 Geraardsbergen

Tel. 055/21.87.00

ambulant.geraardsbergen@dekiem.be

Contactadres voor Administratie – Directie

(sociale dienst, familiebegeleiding, stages)

Vluchtenboerstraat 7A

9890 Gavere

Tel. 09/389.66.66

Fax 09/384.83.07

admin@dekiem.be

Voorwoord 2 | jaarverslag 3 | Gezin onder invloed 14 | Feest in De Kiem 16
40 jaar in beeld 18 | Studiedag: ervaring in herstel 20 | Familie aan het woord 22
Bewoner aan het woord 23

